

รายงานการประชุมสภาลุ่มน้ำคลองอุตะเถา ครั้งที่ 1

วันศุกร์ที่ 29 กรกฎาคม 2554 เวลา 13.00 – 16.00 น.

ณ ห้องประชุมวิเชียรคีรี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

ผู้เข้าร่วม 74 คน

- อบจ.สงขลา
- ญว.2, บ้านไร่,พัฒนาสตรีมูลนิธิ
- สภาองค์กรชุมชนต.คูเต่า
- ส่วนจัดการต้นน้ำ สำนัก 6
- อบต.แม่ทอม/ อบต.ทุ่งใหญ่
- อบต.ปรึก
- เทศบาลตำบลพะตง/อบต.พะตง
- มูลนิธิชุมชนสงขลา
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
- ต.โคกม่วง/คลองแห
- ทสจ.จังหวัด
- อบต.พิจิตร นาหม่อม
- สนง.ภาค 16
- ท้องถิ่นอ.ควนเนียง
- ต้นกล้าเพื่อการอนุรักษ์คลองอุตะเถา
- นักศึกษา ม.รามคำแหง
- ศูนย์อูคูนิยมวิทยาภาคใต้
- โครงการเครือข่ายเมืองในเอเชียฯ
- สกว.ท้องถิ่น
- ชุมชนปรึก
- อบต.ท่าข้าม
- เทศบาลนครหาดใหญ่
- สื่อเพื่อพัฒนาสังคม
- สหกรณ์บริการมอ.
- ประชาคมรักษ์ป่าต้นน้ำผาดำ
- โรงแรมเอเชียน
- ทรัพยากรน้ำภาค 8
- www.khlong-u-taphao.com

- กรมชลประทาน

สรุปการประชุม

เริ่มประชุมเวลา 13.00 น.

- 13.00-13.15 น. ทักทาย ชี้แจงวัตถุประสงค์และรูปแบบการประชุมสภา โดยเครือข่ายรักษ์คลองอุต๊ะเกาะ

คุณประโชติ อินทร์ถาวร ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์หลักของสภาลุ่มน้ำคลองอุต๊ะเกาะ

1. เป็นช่องทางสร้างความร่วมมือในลักษณะองค์กรเครือข่ายภาครัฐ ภาคท้องถิ่น ภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา รวมไปถึงการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอุต๊ะเกาะ
2. พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรเชิงพื้นที่ของภาคีองค์กรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของลุ่มน้ำคลองอุต๊ะเกาะ หนุนเสริมการทำงานของหน่วยงานต่างๆ

วัตถุประสงค์ย่อยของการจัดประชุมสภาลุ่มน้ำคลองอุต๊ะเกาะครั้งที่ 1

1. นำเสนอกิจกรรมหรือโครงการหรือแผนงานของหน่วยงานภาครัฐ ภาคท้องถิ่น ภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่เกี่ยวข้องกับแก้ไขปัญหาของลุ่มน้ำคลองอุต๊ะเกาะ ในปีงบประมาณ 2554-2555 (1 ตค.53-30 กย.55)
2. เสนอแนะแนวทางและทิศทางของการประชุมสภาลุ่มน้ำคลองอุต๊ะเกาะเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรเชิงพื้นที่

- 13.30-15.00 น. ประธานและเลขานุการ ดำเนินการประชุมสภาลุ่มน้ำคลองอุต๊ะเกาะ ครั้งที่ 1/2554 ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ โดยมี อ.บรรเจิด พุทธิกิตติ เป็นประธานการประชุม

1.1 บอกเล่าแผนงาน/กิจกรรม/โครงการที่กำลังดำเนินการหรือจะดำเนินการ มีหน่วยงานแจ้งเพื่อทราบดังต่อไปนี้

1. ส่วนจัดการต้นน้ำคลองอุต๊ะเกาะ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 จะมีกิจกรรมได้แก่

1. การสร้างเครือข่ายเยาวชนลุ่มน้ำ จัดค่ายเยาวชน 2 วัน มีวัตถุประสงค์สร้างเยาวชนอย่างต่อเนื่อง รุ่นสู่รุ่น และสร้างฝายชะลอน้ำ ได้รับบจากกรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช 2. โครงการนำร่อง พิษร่วมต่างๆ ต้องการหาตัวอย่างเกษตรกร

2. โครงการเครือข่ายเมืองในเอเชียเพื่อการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประธานคณะทำงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และศักยภาพแก่เมืองในการดำเนินการเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของเมือง

โครงการแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ระยะที่ 1 การคัดเลือกเมือง (City Selection) ระยะที่ 2 การเสริมสร้างศักยภาพเมืองโดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาคี (City Engagement and Capacity

Development) ระยะที่ 3 การดำเนินโครงการต่างๆ ตามที่พัฒนาเป็นข้อเสนอโครงการในระยะที่ 2 (Project Implementation) ระยะที่ 4 การขยายผลโครงการ (Project Replication)

การดำเนินงานที่ผ่านมา มีดังนี้ การคาดการณ์สภาวะอากาศของเมืองหาดใหญ่ในอนาคต ศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อเมืองหาดใหญ่ จัดทำยุทธศาสตร์ในการรับมือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ตรงกับปัญหา/ความต้องการของพื้นที่ โดยให้ความสำคัญในประเด็น “การเรียนรู้ การปรับตัว และรับมือกับอุทกภัย” การดำเนินโครงการนำร่อง : โครงการเครือข่ายบริหารจัดการอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา การนำเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก RF การขยายแนวคิดเพื่อให้การเกิดบริหารจัดการลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภาอย่างยั่งยืน

3.เปิดรับโครงการย่อยเพื่อการรับมืออุทกภัย มูลนิธิชุมชนสงขลา เป้าหมาย : สนับสนุนโครงการย่อยของชุมชนในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา พัทลุงและปัตตานี ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

งบประมาณโครงการ ภายในวงเงินไม่เกิน 100,000 บ. 1 โครงการ และไม่เกิน 200,000 บาท 3 โครงการ ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 7 เดือน(เฉพาะดำเนินงานกิจกรรมของโครงการ) ตุลาคม 54-เมษายน 55

4.แผนคุณภาพชีวิตและผังชุมชนเทศบาลตำบลคูเต่าและชุมชนหาดใหญ่ใน ระยะเวลา 2 ปี 1.ร่วมกับคณะทำงานในชุมชน ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อการรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ 1.1 เพื่อการพัฒนาระบบเตือนภัย 1.2 เพื่อการพัฒนาระบบสุขภาพ 1.3 เพื่อการพัฒนาระบบสวัสดิการหรือการเยียวยา 1.4 เพื่อการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ 2.การจัดทำผังชุมชนเพื่อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ

3.การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการรับมือและปรับตัวการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปรับปรุงและรับรองแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต คัดเลือกกลุ่มเสี่ยง/เปราะบางที่ควรได้รับความช่วยเหลือเร่งด่วน ปรับปรุงและรับรองผังชุมชน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนและผังชุมชนให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายระดับครัวเรือน

4.จัดประชุมสภาเมืองหรือสภาลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา นำเสนอเชิงนโยบายในการปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการใช้ประโยชน์ที่ดิน จัดแถลงข่าวและลงนามความร่วมมือ MOU ในการนำแผนและผังชุมชนไปสู่การปฏิบัติ

5.สร้างเครือข่ายอนุรักษ์พื้นที่ลุ่มน้ำคลองจำไทร โดยสกว.ท้องถิ่น สนับสนุนชุมชนในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ สร้างฝายกั้นถาวร และจัดตั้งกลุ่มนักวิจัยชุมชน ต. โศกม่วง ต่อไปจะดำเนินการทำแผนแม่บทชุมชน ต. โศกม่วง

6.โรงงานธรรมชาติสิ่งแวดล้อม โรงเรียนและชุมชนจับมือสร้างอาสาสมัคร 26 จุดเฝ้าระวังและวัดคุณภาพน้ำ โดยมีโรงงานเซฟสกินเป็นแกนนำ เครือข่ายธรรมชาติสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน

ประชุมทุก 2 เดือน 27 โรงงาน มีกิจกรรมการปลูกป่า สัญจรสำรวจคลอง สนับสนุนการเลี้ยงปลาในกระชัง วดน้ำ

7. ศูนย์ศึกษาสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำคลองอุตะเถา คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงบูรณาการลุ่มน้ำ ทะเลสาบสงขลาโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และจัดทำฐานข้อมูลลุ่มน้ำที่เป็นมาตรฐาน รวดเร็ว และต่อเนื่อง

โครงการที่ดำเนินการในปี 53 1. โครงการเกาะประตูลุ่มชนคนสนใจการจัดการขยะฐาน ศูนย์ตลอดลุ่มน้ำคลองอุตะเถา 2 โครงการ.เครือข่ายสถาบันการศึกษา ร่วมใจใช้หลักสูตร สารสะท้อน ถิ่น อนุรักษ์ลุ่มน้ำคลองอุตะเถา จังหวัดสงขลา 3. โครงการการเรียนรู้การมีส่วนร่วมของ โรงเรียนต่อการพัฒนา แกนนำเครือข่ายเยาวชนต้นกล้าเพื่อการอนุรักษ์ คลองอุตะเถาจังหวัดสงขลา 4. โครงการ 3 R ต้นกล้าเด็กดีมี จิตสาธารณะ 5. โครงการเยาวชนต้นกล้าคลองหอยโข่งประสานใจท้องถิ่นร่วมอนุรักษ์ป่าต้นน้ำคลองจำไทร อำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา 6. โครงการเลี้ยงปลาในกระชังเพื่อเป็นดัชนีชี้วัดทางชีวภาพน้ำที่จาก ชุมชนจากโซนกลางน้ำคลองอุตะเถา จ.สงขลา 7. โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการการเรียนรู้การมีส่วนร่วมของ โรงเรียนต่อการพัฒนาแกนนำเครือข่ายเยาวชนต้นกล้าเพื่อการอนุรักษ์คลองอุตะเถา จังหวัดสงขลา

8. **อบต.ปริก** มีการส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังวัดคุณภาพน้ำ มีกลุ่มชมรมรักษ์บ้าน ความสามัคคี อบต.ปริก ซื่อป่าที่คนครอบครองไม่ให้คนบุกรุก และร่วมทำฝายต้นน้ำ

9. **คัดแยกขยะอูมิเนียมทำขาทิยม บ้านไร่ บ้านพรุ** โรงเรียนได้ดำเนินการร่วมกับ ชุมชน ต้องการขยะประเภทอูมิเนียม

10. **สำนักงานเทศบาลตำบลพะตง** เป็นหนึ่งในเครือข่ายชมรมมาภิบาล สนับสนุน เยาวชนและชุมชนอนุรักษ์สายน้ำ ขอขอบคุณลูกหลาน..ที่ห่วงใยสายน้ำ

11. **อบต.แม่ทอม** ฟันเพลงเรือแหลมโพธิ์/3 เหลี่ยมวัฒนธรรม

● 15.00-15.15 น. **ระเบียบวาระที่ 2** สรุปประมวลแผนงานโครงการที่จะดำเนินงานในปีงบประมาณ 2554-2555

โดยภาพรวม จัดแบ่งโครงการเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. **ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต** มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตและผังชุมชนต.คูเต่า การคัดแยกขยะ อูมิเนียมทำขาทิยม บ้านไร่ บ้านพรุ กรณีนี้ควรขยายผลในพื้นที่อุปท.ทำธนาคารขยะแลคของ

2. **การรับมือภัยพิบัติ** โครงการรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศเมืองหาดใหญ่ จัดทำศูนย์เตือนภัยและแผนรับมือน้ำท่วมระดับชุมชน เครือข่ายเตือนภัย กล้อง CCTV

3. **ส่งเสริมเศรษฐกิจ** ได้แก่โครงการนำร่อง พี่ช่วมยางฯ หาดตัวอย่างเกษตรกร การเลี้ยงปลาใน กระชังซึ่งควรขยายเต็มพื้นที่ ให้เยาวชนเพาะพันธุ์ปลาก่อนปล่อย

4.การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร การบริหารจัดการน้ำ(ฝาย)ที่คลองจำไทร โรงงานธรรมาภิบาล
สิ่งแวดล้อม โรงเรียนและชุมชน 26 จุดเฝ้าระวังและวัดคุณภาพน้ำ อุตสาหกรรมจังหวัดและโรงงานเซฟสกิน
เป็นแกนนำ เครือข่ายธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม ประชุมทุก 2 เดือน 27 โรงงาน ปลูกป่า สัญจรสำรวจคลอง
มีการสำรวจข้อมูลคุณภาพน้ำ โดย สนง.ภาค 16 การรักษาภูมิทัศน์รักษาสายน้ำ การประปา มีการจัด
งานวันสิ่งแวดล้อมโลก ถวายเทียนพรพรทางน้ำ

5.ขยายเครือข่าย ในส่วนต้นน้ำ ได้แก่ เขาวงกตของส่วนจัดการต้นน้ำ เครือข่ายอนุรักษ์คลองจำไทร
อบต.ปรัก กลุ่มธรรมรักษ์บ้านควนเสม็ด อบต.ปรัก เขาวงกตต้นกล้าเพื่อการอนุรักษ์ รุ่นที่ 4 การทำฐานข้อมูล
และแผนที่งานวิจัย นอกจากนั้นยังมีเครือข่ายการคัดแยกขยะ ทสจ. รวมถึงค่ายเยาวชน

สรุปสถานการณ์ทั่วไป

ทรัพยากรน้ำ ยังพบปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเสีย แต่โดยรวมคุณภาพน้ำดีขึ้น หาปลาได้มากขึ้น มี
รสชาติอร่อย สะอาด มีเหตุการณ์น้ำเสียน้อยลง รวมถึงการบุกรุกที่ดินริมคลอง ส่วนการบุกรุกป่าต้นน้ำ
ป่าผาดำ ต้องการผลักดันให้มีชุดเฉพาะกิจทำงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง สภาควรจะมีบทบาทร่วมกันผลักดัน

● **15.15-16.00 น. ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา แนวทางดำเนินงานของสภาลุ่มน้ำคลองอุ**
ตะเกา

สรุปแนวทางมีดังนี้

1. สภาไม่ใช่เป็นองค์กร แต่เป็นช่องทางหรือการประชุมสร้างความร่วมมือในลักษณะองค์กร
เครือข่าย ระหว่างภาครัฐ ภาคท้องถิ่น ภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา
รวมไปถึงการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอุตะเกา

2. พัฒนาและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับลุ่มน้ำ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการ
ทรัพยากรเชิงพื้นที่ของภาคีองค์กรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของลุ่มน้ำคลองอุตะเกา หนุนเสริมการทำงานของ
หน่วยงานต่างๆ

3. สมาชิกของสภา เปิดกว้างสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอุตะเกา ได้แก่ ภาค
ราชการ ภาคท้องถิ่น/ท้องที่ ภาควิชาการ ภาคประชาชน สื่อ ภาคเอกชน เข้าร่วมประชุมครั้งละ 100-200 คน

4. มีการประชุมทุก 3 เดือน กำหนดวาระการประชุมที่เป็นทางการ มีการเสนอวาระและจัดเตรียม
วาระการประชุมล่วงหน้า และแจ้งให้กับสมาชิกทราบล่วงหน้า ประธานการประชุมสภา คัดเลือกตามความ
เหมาะสมหรือหมุนเวียนในลักษณะตัวแทนภาคราชการ ภาคท้องถิ่น ภาคประชาชน ภาควิชาการและ
ภาคเอกชน **เลขานุการ** เครือข่ายรักษ์คลองอุตะเกา

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ สถานการณ์ปัญหา/ผลงานเด่น

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา ปัญหาเร่งด่วนที่ต้องการความร่วมมือระดับลุ่มน้ำ (มีผู้เสนอ และสภาแต่งตั้งคณะทำงานร่วมแก้ปัญหา) คลื่นคล้ายประเด็นร้อน เช่น การทำเหมืองหิน การบุกรุกป่า การผลิตน้ำประปา แก้ไขปัญหาความตื้นเขินคลองสาขา(ไม่ควรขุดลอกด้วยรถแมกโคร) มลภาวะจากโรงงาน

งบประมาณ จากอบจ.ผ่านแผนสุขภาพจังหวัด สจรส.มอ. เครือข่ายรักษ์คลองอุตะเถา มูลนิธิชุมชนสงขลา และภาคีเครือข่าย

5.แนวทางดำเนินงานของสภา ประชุมครั้งต่อไป ต้นเดือนตุลาคม 2554 ให้มีคณะชุดเล็กนัดหารือแนวทางนำเสนอในสิงหาคม

กองเลขา ได้แก่ เครือข่ายรักษ์คลองอุตะเถา

ชุดประสานงาน

ชุดเครือข่าย ครู/นักเรียน ศูนย์ศึกษาลุ่มน้ำ มอ. รร.ญว.2 นักศึกษา/นักเรียนต้นกล้า

ตัวแทนนักวิชาการ ท้องถิ่น อบจ. ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ท้องถิ่นจังหวัด

ภาคราชการ ได้แก่ กรมน้ำ ทสจ. ป่าไม้ สือ

ภาคเอกชน โรงงานต้นน้ำ/กลางน้ำ

6.แผนงบประมาณเชิงบูรณาการปี 2554-2555 จัดระบบ/แกนนำ/การจัดการ ในด้านต่างๆ ได้แก่

1.การเฝ้าระวัง การดูแลระบบนิเวศต้นน้ำ

2.งานเยาวชนและเครือข่าย

3.การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/วัฒนธรรม

4.สื่อสารสาธารณะ

โดยมีกิจกรรมร่วมที่จะทำร่วมกันทั้งเครือข่าย เช่น งานวันสิ่งแวดล้อมโลก/ไทย/วันน้ำโลก การปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ หรือถวายเทียนพรรษาทางน้ำ จัดให้สมบูรณ์มากขึ้น มีกลุ่มคนมาร่วมมากขึ้น และให้มีการจัดการขยะรองรับ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การล่องคลองตลอดสาย มีกิจกรรมเสริมแต่ละจุด

แหล่งทุน ได้แก่ อบจ. ซึ่งปกติจะมีการสนับสนุน 2 ลักษณะ ได้แก่ เงินอุดหนุน เช่น กรณีผ่าน สจรส.มอ. (และเป็นงบประมาณที่ สจรส.มอ./เครือข่ายรักษ์คลองอุตะเถา นำมาจัดการประชุมครั้งนี้) และเงินสนับสนุน หน่วยงานขอมานในภาพรวมระดับจังหวัด ถือเป็นโครงการร่วมทำร่วมกันระหว่างอบจ. และหน่วยงาน

นอกจากนี้ยังมีงบประมาณจากภาคอื่นๆ เช่น มูลนิธิ บริษัท สถาบันการศึกษา ผู้ประกอบการ

ปิดการประชุม